Ders İzlencesi

Ders Kodu - Ders Adı	**ARK614 - Anadolu'da Roma Döneminde Anıtsal Mimari ve Şehircilik**
Ders Türü	II.Yarıyıl
Teori + Uygulama	2+2
AKTS	**7.5**
Ders Dili	Türkçe
Ders Türü	Seçmeli Dersler
Öğretim Elemanları	DOÇ. DR. ADEM YURTSEVER

Dersin Veriliş Biçimi	Yüz Yüze
Dersin Verildiği Yer	Okulda
Kullanılan Eğitim Platformları	Yüz Yüze
Önkoşullar	Bu dersin ön koşulu bulunmamaktadır
Önerilen Dersler	Bu ders için önerilen ders bulunmamaktadır

Önerilen Kaynaklar	A. Bammer, “Architektur”, ÖJh 50, 1972-75, Beibl. 380-406.A. Bammer, “Elemente flavisch-trajanischer Architektur-Fassaden in Ephesos”, ÖJh 52, 1978-1980, 67-90.A. Barattolo, “Temple of Hadrian-Zeus at Cyzikus. A new Proposed Reconstruction for a Fresh Architectonic and Ideological Interpretation”, IstMitt 45, 1995, 57-108.A. Dinstl, “Bauornamentik am Theater von Limyra”, ÖJh 57, 1986-87, 141-220.A. Öztürk, Die Architektur der Scaeneae Frons des Theaters in Perge, Denkmäler Antiker Architektur, Bd.20 DAI (Berlin 2009).A. Yurtsever. Side Gymnasiumu (M Yapısı). Mimari Araştırmalar ve Araştırmaların Sonuçları. Ege Yayınları (İstanbul 2021). A. Yurtsever, “Taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının yeni nesil LiDAR sensörlü tablet bilgisayar ile belgelenmesi”, Geomatik 8/2, 2023, 200-207.A. Yurtsever ve B. Yılmaz Kolancı, \"Attouda Antik Kenti Dor Başlıkları,\" Cedrus: Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Dergisi 20, 2022, 191-210.A. Yurtsever, \"Side\'de MS 1-3 Yüzyıllar Arasında Yumurta-Ok/Dil Bezemelerinin Stilistik Değişim ve Gelişimi,\" Dumlupınar Üniversitesi V. Arkeoloji Sempozyumu, Kütahya, 2016, 251-270.A. Yurtsever, \"Mimari Bezeme Çalışmaları: Yöntem Bilim, Uygulama ve Öneriler,\" İçinde: Anadolu\'da Bir Çınar. Prof. Dr. M. Erol ALTINSAPAN 60. Yaş Armağanı, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları:4268, 2022, 579-591.A. Yurtsever, \"Stoa,\" İçinde: Turist Rehberliğine Yönelik Mimari Yapılar-I, Ankara: Detay Yayıncılık, 2021, 302-315. A. Yurtsever, \"Gymnasion ve Palaestra,\" İçinde: Turist Rehberliğine Yönelik Mimari Yapılar-I, Ankara: Detay Yayıncılık, 2021, 119-136. A. Yurtsever, \"On the Identity of the Bath-Gymnasia in the Pamphylian Region,\" İçinde: Akten des 18. Österreichischen Archäologentages am Institut für Archäologie der Universität Graz, Phoibos Verlag, 2022, 367-378. A. A. Tırpan, Stratonikeia Augustus – İmparatorlar Tapınağı (1998).C. Başaran, “Mimari Bezemeler Işığında II. yy. Ionia ve Pamphyliası”, içinde: 10. Türk Tarih Kongresi I (Ankara 22-26 Eylül 1986) 1990, 231-238.C. Başaran, Anadolu Mimari Bezemeleri. Roma Çağı Lotus-Palmet Örgesi (1995).C. Dorl-Klingenschmid, Prunkbrunnen in kleinasiatischen Städten. Funktion im Kontext (München 2001).C. Leon, Die Bauornamentik des Trajansforums und ihre Stellung in der früh- und mittelkaiserzeitlichen Architekturdekoration Roms (1971).C. Rohn, “Die Arbeiten am Theater-Stadion-Komplex von Aizanoi”, AA 2001, 303-317.D. Krencker – M. Schede, Der Tempel in Ankara. Denkmäler antiker Architektur 3 (1936). Dazu Rez. E. Weigand, Gnomon 13, 1937, 414-422.E. Akurgal, Anadolu Uygarlıkları2 (İstanbul 1989).E. Akurgal, Ancient Civilizations and Ruins of Turkey (Ankara 1973).E. Weigand, “Baalbek und Rom. Die Römische Reichskunst in ihrer Entwicklung und Differenzierun”, JdI 29, 1914, 37-91.F. Hueber – V.M. Strocka, “Die Bibliothek des Celsus. Eine Prachtfassade in Ephesos und das Problem ihrer Wiederaufrichtung”, AW 1975, 4, 3-14.F. K. Yegül, The Bath-Gymnasium Complex at Sardis (1986).F. Krinzinger (Ed.), 100 Jahre Österreichische Forschungen in Ephesos, Akten des Symposions des ÖAW, Wien 1995 (1999) 443-448.F. Rumscheid, Untersuchungen zur kleinasiatischen Bauornamentik des Hellenismus I-II (1994).H. Hänlein, “Zur Datierung des Augustustempel in Ankara”, AA 1981, 511-513.H. Thür, Das Hadrianstor in Ephesos, FiE XI 1 (1989).H. v. Hesberg, “Elemente der frühkaiserzeitlichen Aedikulaarchitektur”, ÖJh 53, 1981-82, 43-86.H. v. Hesberg, Konsolengeisa des Hellenismus und der frühen Kaiserzeit (1980).İ. H. Mert, “Der korinthische Tempel in Knidos”, AA 2002/2, 9-22.İ.H. Mert, “Der Theater-Tempelkomplex von Stratonikeia”, içinde: Ch. Berns – H. v. Hesberg – L. Vandeput – M. Waelkens (Ed.), Patris und Imperium. Kulturelle und politische Identität in den Städten der römischen Provinzen Kleinasiens in der frühen Kaiserzeit, Kolloquium Köln, November 1998 (2002)187-203.İ.H. Mert, Untersuchungen zur hellenistischen und kaiserzeitlichen Bauornamentik von Stratonikeia (2008).J. B. Ward-Perkins, Roman Imperial Architecture 1-2 (1981).J. İnan – N. Atik – A. Öztürk – H.S. Alanyalı – G. Ateş, “Vorbericht über die Untersuchungen an der Fassade des Theaters von Perge”, AA 2000, 285-340.J. J. Coulton, “Oinoanda: The Agora”, AnatSt 36, 1986, 61-90.J. J. Coulton, “Oinoanda: The Doric Building (Mk 2)”, AnatSt 32, 1982, 45-59.J. Rohmann, Die Kapitellproduktion der römischen Kaiserzeit in Pergamon, PF 10 (1998).K. Görkay, “An Early-Imperial Podium Temple at Alexandria Troas”, içinde: Ch. Berns – H. v. Hesberg – L. Vandeput – M. Waelkens (Ed.), Patris und Imperium. Kulturelle und politische Identität in den Städten der römischen Provinzen Kleinasiens in der frühen Kaiserzeit, Kolloquium Köln, November 1998 (2002) 217-232.K. Jes, Das Bühnengebäude des Stadion-Theater-Komplexes von Aizanoi und seine Bauornamentik, ungedruckte Magisterarbeit der Philosophischen Fakultät der Universität zu Köln (1995).K. Piesker– J. Ganzert, Das Theather von Patara Ergebnisse der Untersuchungen 2004 bis 2008, Patara II.9 (İstanbul 2011).K. Rheidt – S. Karagöz – W. Radt, “Ein römischer Grabbau auf dem Niyazitepe bei Pergamon”, IstMitt 36, 1986, 99-160.L. Vandeput – M. Büyükkolancı, “Das Große Propylon in Kremna in Pisidien”, IstMitt 49, 1999, 213-248.L. Vandeput, “Frühkaiserzeitliche Tempel in Pisidien”, içinde: Ch. Berns – H. v. Hesberg – L. Vandeput – M. Waelkens (Ed.), Patris und Imperium. Kulturelle und politische Identität in den Städten der römischen Provinzen Kleinasiens in der frühen Kaiserzeit, Kolloquium Köln, November 1998 (2002) 205-215.L. Vandeput, “The Theatre-façade at Sagalassos”, AnatSt 42, 1992, 99-117.L. Vandeput, The Architectural Decoration in Roman Asia Minor. Sagalassos: a Case Study. SEMA I (1997).M. Kadıoğlu – K. Görkay, “Yeni arkeolojik araştırmalar ışığında μητρόπολις τῆς Γαλατίας: Ankyra”, Anadolu/Anatolia 32, 2007 (2008) 21-148.M. Kadıoğlu, “Anazarbos Zafer Takı: Restitüsyon ve Tarihleme Önerisi”, içinde: G. Kökdemir (ed.), Orhan Bingöl’e 67. Yaş Armağanı/A Festschrift for Orhan Bingöl on occasion of his 67th Birthday (2013) 237-260.M. Kadıoğlu, “Ankyra Tiyatrosu: Ön Rapor, Vorbericht über das Theater von Ankyra”, içinde: Z. Çizmeli Öğün – T. Sipahi – L. Keskin (Ed.), I. – II. Ulusal Arkeolojik Araştırmalar Sempozyumu Anadolu / Anatolia Ek Dizi / Suppl. 1, 2004, 123-140.M. Kadıoğlu, Das Gerontikon von Nysa am Mäander, Forschungen in Nysa am Mäander III (Darmstadt 2014).M. Kadıoğlu, Die scaenae frons des Theaters von Nysa am Maeander. Forschungen in Nysa am Mäander I (2006).M. Wegner, “Bauschmuck von Side”, içinde: N. Başgelen – M. Lugal (Ed.), Festschrift für Jale İnan (1989) 161-167.M. Wegner, Gebälkfriese römerzeitlicher Bauten (1992).M. Wegner, Soffitten von Ephesos und Asia Minor, ÖJh 52, 1978-80, 90-107.M. Wörrle, “Zur Datierung des Hadriantempels an der Kuretenstraße in Ephesos”, AA 88, 1973, 470-477.N. de Chaisemartin, “Mission Française d’Aphrodisias. Aperçu sur les recherches en cours”, Anatolia Antiqua 6, 1998, 203-225.P. Ciancio Rosesetto – G. Pisani Sartorio, Teatri greci e romani alle origini del linguaggio rappresentato 1-3 (1994).P. Gros, L´architecture Romaine 2: Maisons, palais, villes et tombeaux (2001).R. E. Kortanoğlu, Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Dağlık Phrygia Bölgesi Kaya Mezarları (Eskişehir 2008). R. Köster, “Der sogenannte Tabernakelbau in Milet. Reste eines Grabbaues der frühen Kaiserzeit?”, IstMitt 44, 1994, 237-301.R. Köster, “Ein Kleinkunstmotiv an ungewohntem Ort”, IstMitt 39, 1989, 297-306.R. Köster, “Römische Bauornamentik in Milet“, içinde: Milet 1899-1980 IstMitt Beih. 31 (1986) 157-164.R. Köster, Die Bauornamentik von Milet. Die Bauornamentik der frühen und mittleren Kaiserzeit, Milet VII 1 (2004).S. Mitchell, “Römische Macht im Frühkaiserzeitlichen Ankara – Verwaltung oder Herrschaft?”, içinde: R. Haensch – J. Heinrichs (Ed.), Herrschen und Verwalten. Der Alltag der römischen Administration in der Hohen Kaiserzeit (Köln, Weimer, Wien 2007) 366-377.S. Neu, Römisches Ornament, Stadtrömische Marmorgebälke aus der Zeit von Septimius Severus bis Konstantin (1972).S. Pülz, “Zur Bauornamentik des Zeustempels von Euromos”, IstMitt 39, 1989, 451-455.S. Pülz, Untersuchungen zur kaiserzeitlichen Bauornamentik von Didyma, IstMitt, Beih. 35 (1989).S. Pülz, Untersuchungen zur kaiserzeitlichen Bauornamentik von Didyma, IstMitt. Beih. 35 (1989); dazu Rez. R. Köster, BJb 192, 1992, 707-714.S. Schorndorfer, Öffentliche Bauten hadrianischer Zeit in Kleinasien, Archäologisch-historische Untersuchungen. Charybdis. Schriften zur Archäologie Band. 14 (Münster 1997).U. Outschar, “Betrachtungen zur kunstgeschichtlichen Stellung des Sebasteions in Aphrodisias”, J. de la Genière – K.T. Erim (Ed.), Aphrodisias de Carie, Collegue du Centre de recherches archéologiques del l´Universite de Lille III, 13 Novembre 1985 (1987) 107-122.U. Outschar, “Zur Baudekoration und typologischen Stellung des Tetrapylons”, içinde: C. Roueché – R.R.R. Smith (Ed.), Aphrodisias Papers 3 (1996) 215-224.V. İdil, “Anadolu´da Roma İmparatorluk Çağı Korinth Başlıkları”, Anatolia/Anadolu 20, 1976-77 (1984) 1-49.V. İdil, “Anadolu’da Roma İmparatorluk Devri Zafer Takları”, içinde: N. Başgelen – M. Lugal (Ed.), Festschrift für Jale İnan Armağanı (1989) 351-362.V. İdil, “Stratonikeia´da (Eskihisar) Kentin Kuzey Kapısının İç Kesimindeki Korint Başlığı”, içinde: 8. Türk Tarih Kongresi, Cilt I (Ankara 11-15 Ekim 1976) 1979, 477-486.V. M. Strocka – M. Wörrle, “Bauphasen des Kaiserzeitlichen Asklepieions von Pergamon”, IstMitt 62, 2012, 199-287.V. M. Strocka, “Das Markttor von Milet”, BWPr 128 (1981).V. M. Strocka, “Datierungskriterien kleinasiatischer Girlandensarkophage”, AA 1996, 455-473.V. M. Strocka, “Die frühesten Girlandensarkophage”, içinde: Festschrift für K.F. Dörner. Studien zur Religion und Kultur Kleinasiens, EPRO 66, 1978, 882-966.V. M. Strocka, “Wechselwirkungen der stadtrömischen und kleinasiatischen Architektur unter Trajan und Hadrian”, IstMitt 38, 1988, 291-307.V. M. Strocka, “Zur Datierung der Celsusbibliothek”, içinde: E. Akurgal (Ed.), The Proceedings of the Xth International Congress of Classical Archaeology. Ankara – İzmir 23-30/IX/1973, 2 (1978) 893-900.W. Alzinger, Augusteische Architektur in Ephesos. (Sonderschriften herausgegeben vom Österreichischen Archäologischen Institut in Wien) Bd. 16 (1974).W. Koenigs – W. Radt, “Ein kaiserzeitlicher Rundbau (Monopteros) in Pergamon”, IstMitt 29, 1979, 317-354.W. Wilberg, “Die Fassade der Bibliothek in Ephesus”, ÖJh 11, 1908, 118-135.W.-D. Heilmeyer, Korinthische Normalkapitelle. Studien zur Geschichte der römischen Architekturdekoration, RM Ergh. 16, (1970).Y. Hayashida – R. Yoshitakhe – J. Ito, Architectural Study of the Stoas of the Asklepieion at Ancient Messene (2013).
Staj & Uygulama	Ders için staj zorunluluğu yoktur

Dersin Amacı	Bu ders, Anadolu'da Roma Dönemi'nde (MÖ 2. yüzyıl sonu – MS 4. yüzyıl) kentlerin fiziksel ve anıtsal dönüşümünü; Roma idari ve ideolojik çerçevesi ile yerel Hellenistik ve Anadolu gelenekleri arasındaki etkileşim bağlamında incelemeyi amaçlar. Agora/forum, tapınak ve Sebasteion, tiyatro, hamam-gymnasion kompleksleri, nymphaeum, kemerli kapılar ve sütunlu caddeler gibi başlıca yapı türleri; kent planlaması, imar programları ve euergetizm ilişkisi üzerinden ele alınır. Pamphylia, Kilikia, Batı Anadolu ile Phrygia ve Galatia örneklerinden yola çıkarak öğrencilerin bölgesel farklılıkları, atölye ve ekol geleneklerini ve mimari bezemenin tarihlemedeki rolünü eleştirel biçimde değerlendirebilmesi hedeflenir. Ders sonunda öğrencilerin arkeolojik, epigrafik ve mimari verileri birlikte okuyarak bir yapıyı veya kent dokusunu tarihsel bağlamı içinde yorumlayabilmesi ve bu doğrultuda özgün bir araştırma sorusu geliştirebilmesi beklenir.

Ders İzlencesi

Haftalar	Öğrenme Çıktıları	Konular	Öğretim Yöntemleri
1. hafta		1. Hafta: Terminoloji Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
2. hafta		2. Hafta: İmparator Augustus Dönemi Dini Yapılar ve Mimari I Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
3. hafta		3. Hafta: İmparator Augustus Dönemi Dini Yapılar ve Mimari II Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
4. hafta		4. Hafta: Iulius-Claudiuslar Dönemi Dini Yapıları ve Mimari I Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
5. hafta		5. Hafta: Iulius-Claudiuslar Dönemi Dini Yapıları ve Mimari II Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
6. hafta		6. Hafta: Flaviuslar Dönemi Dini Yapıları ve Mimari I Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
7. hafta		7. Hafta: Flaviuslar Dönemi Dini Yapıları ve Mimari II Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
8. hafta		8. Hafta: İmparator Traian ve Hadrian Dönemi Dini Yapıları ve Mimari I Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
9. hafta		9. Hafta: İmparator Traian ve Hadrian Dönemi Dini Yapıları ve Mimari II Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
10. hafta		10. Hafta: Antoninler Dönemi Dini Yapıları ve Mimari Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
11. hafta		11. Hafta: Dini Yapılar ve Şehircilik Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
12. hafta		12. Hafta: Dini Yapıların Şehircilik Üzerine Etkisi Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
13. hafta		13. Hafta: Ödevlerin Sunumu Bilimsel Tartışma Vakaya Dayalı Öğrenme	
14. hafta		14. Hafta: Ödevlerin Teslimi ve Sınav Soru-Cevap	

Öğrenme Çıktıları

#	Öğrenme Çıktıları
1	Öğrenciler, tapınak mimari terminolojisini öğrenir.
2	Öğrenciler, Roma Dönemi Anadolu'sundaki kesin tarihli yapılar ile stilistik tarihli yapıları öğrenir.
3	Öğrenciler, Tapınak formlarını öğrenir.
4	Öğrenciler mimari yapılarla ilgili yeni yayınları araştırmayı ve bunları değerlendirmeyi öğrenirler.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

✓ Nitelikli Eğitim

Dersin Teması

✓ Şehircilik, Ulaşım ve Akıllı Yapılar

AKTS İş Yükü

Etkinlik	Süre (Saat)	Sayı	İş Yükü
Teorik Derse Katılım	2.00	14	28
Sınıf Dışı Çalışma (Ön Hazırlık & Pekiştirme Amaçlı)	3.00	14	42
Ödevler	10.00	2	20
Proje - Rapor - Sunum Hazırlama	30.00	1	30
Ara Sınav Hazırlığı (sınav süresi dahil)	15.00	1	15
Final Sınavı Hazırlığı (sınav süresi dahil)	25.00	1	25
Uygulama (Laboratuvar, Müzik/Enstrüman Uygulaması, Atölye/Saha Çalışması vb.)	2.00	14	28
Staj Uygulaması	0.00	0	0
		Hesaplanan AKTS	**7.5**

Ölçme ve Değerlendirme

✓ Yazılı Yoklama (Açık Uçlu Sınav) ✓ Proje ✓ Ödev ✓ Sunum